

Chyba v zákoníku práce

Ministerstvem práce a sociálních věcí způsobená chyba v zákoníku práce má vládě posloužit jako záminka k likvidaci zákona o neziskových nemocnicích.

Kvůli chybě ministerstva práce (MPSV) hrozí zaměstnancům veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení (VNÚZZ), že od ledna příštího roku nebudou za práci pobírat plat ale mzdu. **Vzhledem k tomu, že v akciových společnostech řídících se v současnosti zákonem č. 1/1992 Sb. o mzdě, pobírají za obdobnou práci lékaři o 10% a SZP o 20% nižší mzdu ve srovnání s kolegy z nemocnic aplikujícími zákon č. 143/1992 Sb. o platu (rozdíl cca. 3 000 – 4 000 Kč měsíčně), byla závaznost zákona o platu jedním z hlavních důvodů, proč zaměstnanci nemocnic tento zákon podporovali.**

Kde se stala chyba?

Zákon č. 245/2006 Sb. o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních v § 31 říká, že platové poměry zaměstnanců v těchto zařízeních se řídí zákonem o platu (143/1992 Sb.). Zde chyba není! Současně přijímaný zákoník práce (262/2006 Sb.), který připravilo ministerstvo práce a sociálních věcí, však k datu své účinnosti (1.1.2007) ruší zákon č. 1/1992 Sb. o mzdě a podstatnou část zákona č. 143/1992 Sb. o platu. Chyba ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) není na první pohled zřejmá, neboť tato zrušující ustanovení neobsahuje vlastní zákoník práce (který je sám o sobě dost nezáživným čtením), ale jeho prováděcí zákon č. 264/2006 Sb. (který kromě několika právníků jistě nikdo nečetl).

Rozhodující § 1 zákona č. 143/1992 Sb., který určoval, u kterých zaměstnavatelů musí zaměstnanci za práci pobírat plat, je nahrazuje § 109 nového zákoníku práce. Jeho tvůrce (MPSV) však zapomněl uvést mezi těmito zaměstnavateli tzv. neziskové nemocnice.

Co nastane, pokud se zákony nezmění?

Nejpozději do konce listopadu letošního roku musí být nemocnice vyjmenované v příloze zákona o VNÚZZ transformovány v neziskové organizace. Jejich zaměstnanci budou pak v prosinci pobírat za práci plat podle zákona č. 143/1992 Sb. Od 1.1.2007 však nový zákoník práce tento zákon o platu ruší a zaměstnanci všech těchto neziskových nemocnic (včetně současných fakultních nemocnic) budou za práci pobírat mzdu, jejíž výši neurčují státní tarifní tabulky, ale dohoda mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem, který je povinen respektovat pouze nedůstojně nízké tzv. minimální mzdové tarify.

Pokud budou ředitelé nemocnic ochotní riskovat závažné sociální nepokoje, mohou příjmy cca. 100 000 zaměstnanců nemocnic klesnout měsíčně i o několik tisíc korun.

Co se dá dělat?

Nejoptimálnější variantou řešení je novelizace nového zákoníku práce v podobě doplnění písmena f) do § 109 tak, aby mezi zaměstnavateli, jejichž zaměstnanci pobírají za práci plat, byla i VNÚZZ. Právníci ČLK na můj popud již připravili pro bývalého ministra a dnes poslance Dr. Ratha text pozměňovacího návrhu. Zbývá tedy již jen „maličkost“ – sehnat na jeho podporu minimálně 101 poslanců.

Mnohem riskantnější variantou je novela zákona o VNÚZZ, kdy by se současný text: „platové poměry zaměstnanců se řídí zákonem o platu“ (ten od 1.1.2007 přestává existovat) v § 31 nahradil textem: „zaměstnancům je poskytován plat za podmínek a způsobem upraveným zákoníkem práce“. Riziko spatřuji v tom, že při tzv. otevření zákona v poslanecké sněmovně

hrozí přijetí dalších pozměňovacích návrhů, které mohou celý zákon znehodnotit. Obdobné nebezpečí hrozí pochopitelně i **zákoníku práce**, avšak **pokud by se při jeho otevření podařilo jako bonus změnit třeba § 24, který v kolektivním vyjednávání diskriminuje menší odborové organizace, byla by to pro nemocniční lékaře výhra**. Problém bych neviděl ani v odkladu účinnosti zákoníku práce, který nám mnoho užitečného nepřináší.

Je možné odložit účinnost zákona o VNÚZZ tak, jak navrhuje pan Schlanger?

To je legislativní nesmysl. Zákon o VNÚZZ je účinný již od data svého vyhlášení ve Sbírce zákonů, tedy od konce května letošního roku.

Co chce dělat vláda?

Podle informací z 11.9.2006 by vláda na svém zasedání ve středu 13.9.2006 měla přijmout usnesení o prodloužení lhůty, do které musí být vyjmenované nemocnice transformována v neziskové organizace, do konce roku 2007.

Během několika týdnů může být naplnění zákona o VNÚZZ odloženo na neurčito. Vláda ve spolupráci s OSZSP pana Schlanger (výkonná rada OSZSP toto řešení jistě podpoří) tak „zachrání“ zaměstnancům fakultních nemocnic stávající platy a privatizace ostatních nemocnic bude vesele pokračovat.

Závěr: Chyba v zákoníku práce má posloužit jako záminka k faktické likvidaci zákona o neziskových nemocnicích. Prezident ČLK vázaný usnesením sjezdu bude pochopitelně lékaře pracující v nemocnicích hájit.

V Praze 12.9.2006

MUDr. Milan Kubek

Prezident ČLK